

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne, izvenčni nedelje in praznika. — Izserati do 30 petit vrtst & Din 2, do 100 vrtst & Din 2.50, od 100 do 300 vrtst & Din 3, večji izserati petit vrtst & Din 4. — Popust po dogovoru, izserati davek posebej. — "Slovenski Narod" velja mesečno v Jugoslaviji Din 12., za inosemstvo Din 25. — Rokopis se ne vraca.

URDNIŠTVO IN UPRAVNOSTVO
LJUBLJANA, Knafijeva ulica 8. &
Telefon: 31-22, 31-23, 31-24, 31-25 in 31-26

Podružnice: MARIBOR, Strossmayerjeva 3b — NOVO MESTO, Ljubljanska c., telefon št. 26 — CELJE, cejlko uredništvo: Strossmayerjeva ulica 1, telefon št. 65; podružnica uprave: Kocenova ul. 2, telefon št. 190 — JESENICE: Ob kolodvoru 101.

Pošta branilnica v Ljubljani št. 10.351

Amerika stopa iz rezerve:

Pomemben govor predsednika Rooseveltta

Države, ki hočejo mir, se morajo združiti v obrambo proti onim, ki ne spoštujejo mednarodnih pogodb — Amerika bo vedno na strani onih, ki so za mir in mednarodno sodelovanje

CHICAGO, 6. oktobra. V svojem včerajnjem govoru v Chicagu je predsednik Roosevelt izjavil med drugim: Na svetu je tolkalna solidarnost in medsebojna odvisnost, da se dajensko nobena država, niti tehnični niti moralno, ne more sama izločiti od ostalih v pogledu gospodarskih in političnih pojmov. Za slehernega Američana je takoreč življensko pršanje spoštanje in ohranitev mednarodne morale. Večina držav teži tam, da bi se ukinile carinske meje in da bi se tako spet povzdrignilo blagostanje, toda na drugi strani pa se del držav pretirano oborožuje... To seveda ne velja za Zedinjene države Severne Amerike, ki skupno potrošijo za svoje oboroževanje nekoliko manj kakor 12% svojega celotnega proračuna. Glede na moramo v bodočnosti, kajti 90% držav se danes boji, da ne izgubi svoje svobode, svoje samostojnosti in da ne zahrebe v vojno in to zaradi zadržanja držav, ki jih je komaj ostalih 10%, ki pa ogrožajo osnovna mednarodna načela.

Družave, ki žele mir, morajo najti način in sredstva, s pomočjo katerih bo tudi njih volja prisljavo do izraza. To so stvari, ki danes zanimajo ves svet. Ne gre samo za dejanje, ki pomeni krštev določenih dogovorov in splošnih pravil, temveč gre za vprašanje miru, mednarodnega zakona in zlasti še humanosti. Tudi ne gre samo za določene družstva narodov in Briand-Kelloggovega pakta, temveč za osnovna vprašanja gospodarstva, varnosti in humanosti. Ves svet mora že enkrat spoznati, kaj je krivica. In svet se ne sme ustaviti samo na dosedanjih primerih in izkušnjah, temveč mora na prvem mestu poudariti spoštovanje svetosti dogovorov, spoštovanje svobode in pravic drugih ter zaustaviti pot vsem mednarodnim napadalcem.

Jubilej mariborskih lekarnarjev

Maribor, 5. oktobra. V nedeljo je bila pri Orlu 5. glavna skupščina Kluba lekarnarjev v Mariboru. Na zborovanju je predsednik g. mag. pharm. Vidmar poročal o petletnem plodonosnem delovanju kluba na gospodarskem, znanstvenem, socialnem in strokovnem polju. V klubu lekarnarjev s sedežem v Mariboru so včlanjeni skoraj vsi lekarnarji bivše mariborske oblasti. Pred ustanovitvijo tega kluba je skoraj deset let neopazeno, a marljivo deloval Krožek lekarnarjev v Mariboru.

V preteklem letu je klub prirejal strogoma predavanja. Izdal je v obliki brošure predavanje magistra Damaške, banovinskoga referenta v Ljubljani o sodelovanju lekarnarjev pri obrambi plinskih napadov. Iz gospodarskega odseka se je razvila lekarska zadruga za mariborsko oblast kot socialno gospodarska ustanova, ki se poslagoma toda lepo razvija. Klub propagira pristop svojih članov k posmrtninskemu fondu lekarske zbornice, ki je važen napredok v gradbi socialnih institucij. Klub lekarnarjev je skrbel in nabiral zdravila za mariborske dečje kolonije. Gledi nočne službe je klub s prošnjami in deputacijami dosegel, da se je zopet uvelia nočna služba s tedenskim turnusom namesto dnevnega menjavanja. Pri centralni zbornici lekarnarjev v Beogradu je mariborski klub dosegel, da sme državnim urednikom in upokojencem dati zopet popust na zdravilih.

Po izčrpnih poročilih in stvarni debati o stanovskih vprašanjih lekarnarjev so sledile volitve. Izvoljen je bil naslednji odbor: predsednik mag. Vidmar, podpredsednik mag. Orožen (Ptuj), tajnik mag. Minarik, blagajnik mag. Mavrič, odborniki magistri Savost, Albaneze in Posavec (Celje). Nadzorni odbor tworita magistra Devida, magistra Črnega, dr. Tocika (Maren-

Takšen težak položaj, kakrič je sedaj mednarodni položaj, je treba takoj praviti, kakor se nastopi z varnostnimi ukrepi proti epidemijam. Za svojo osebo sem se odločil, da v vsem sredstvi nadljudnem politiku miru in da storim vse, da se izognemo vojni. V moderni državi mora končno zmagati misel, da bi bila skrajna budalost, ako bi kdaj spet skušali pognati svet v vojno, in to s tem, da krši svetost podpisanih dogovorov in sporazumov in da brez povoda ograža ozemlje tujih držav.

Pri vsem tem pa morda še ne moremo reči, da je mednarodni mir dejansko že v nevarnosti, toda sleherna vojna je nalezljiva, pa naj se javno objavi ali ne. Sleherna vojna povleče v svoj metež tudi druge narode. Mi smo trdno odločeni, da ostanemo izven vseh vojn, vendar pa ne moremo jamiciti, da bomo mogli biti izven posledic v strahotnih dejstvih kakve vojne. Poskušamo in si prilačamo one ideje, ki možnost komplikacij krčijo na minimum, navzake temu pa ne moremo biti povsem zavarovani za primer, da se sestav spet pogreznje v prelivjanju krvi.

Zato pa zaradi civilizacije in zaradi zupanja, ki mora vladati med narodi, mislim, da je treba načela miru znova in še bolj poudariti. Miroljubne težnje vsega naroda in njegova želja po miru naj se iz-

raja tako, da bo vsakdo, ki bi skušal prekršiti vejavne dogovore, sporazume in pravice drugih, že v naprej prepričan, da tem ne bo uspel. Potreben so potem pozitivni napori za ohranitev miru. Gleda Amerike je znano, da ona ostro obsoja sleherno vojno in si želi same mir, pa se zato na vso moč trudi, da bi načila najprimernejšo sredstva, s katerimi bi mir lahko zavarovala zase in za druge.

Govor predsednika Rooseveltta je poslušalo okoli 50.000 ljudi, premaže pa so ga tudi vse radijake oddajne postaje, tako da ga je prav za prav poslušalo vse Amerika. Posamezne Rooseveltove izjave je množično prekinila z aplavzi, ko pa je svoj govor končal, mu je zbrano občinstvo preredilo navdušene ovacije. Po govoru se je Roosevelt odcepjal k chicanemu nadškofu kardinalu Mundeleinu, pri katerem je ostal na kosilu.

Podpora Društvu narodov

Washington, 6. oktobra AA. Zunanji minister Cordell Hull je na vprašanju, kaj misli o Rooseveltovem govoru v Chicagu, izjavil, da ga v celoti dobrovara in da je Roosevelt tako rekoč govoril v njegovem imenu, ko je pojasnil stališče Zedinjenih držav Severne Amerike do perečih mednarodnih vprašanj, zlasti pa glede ameriških naporov

za ohranitev miru. Rooseveltov govor bo v popolnem besidilu izredil vsem tuji poslanikom v Washingtonu, morda tudi v nemihovim vladam.

V dobro poučenih krogih izjavlja, da predstavlja včerajšnji Rooseveltov govor v Chicagu enega izmed najpomembnejših zunanjopolitičnih govorov, ki jih je predsednik imel do tej. Njegove izjave tolmačijo na splošno tako, da bo Amerika odset aktiven podprtla vse napore za ohranitev miru. Mislijo nadalje, da je hotel Roosevelt s svojim govorom ohrabriti tudi samo Društvo narodov, da bi sprejelo kar najstrojne in uspešne ukrepe proti napadalcem. Amerika bi take ukrepe odobrila.

Odmev v Londonu

London, 6. oktobra AA. Na pristojnih mestih je bil Roosevelt včerajšnji govor zelo ugodno sprejet. Prevlačuje mišljeno, da so z njim Zedinjene države Severne Amerike obsojile japonski napad na Kitajsko in tuje vmešavanje v španske zadeve. Rooseveltovo stališče proti napadalcem bo tudi okreplilo prizadevanja Velike Britanije in Francije, da se doseže sporazum o olupkicu tujih pristovljencev v Španiji, ženevski osoboj Japonske pa dalo še večjo moralno oporo in vrednost.

Po polnrem odmoru je začela skupščina proučevanja poročila posvetovalnega odbora o kitajsko-japonskem sporu. Angleski in francoski zastopniki sta vztrajala pri zahtevi, naj bi se takoj glasovalo o rezoluciji, ki jo je odbor predložil. Paul Boncour je v svojem govoru med drugim dejal: Trenutek je zelo resen, tudi dejstva so zelo resna in bi se po mojem mnenju moralna pokazati soglasnost vsaj v teh osnovnih zadevah. V imenu Francije pristajam na rezolucijo brez rezerve, ker ni v njej nič, kar bi utegnil prepričiti napole na pomirjenje. Dolžni smo odati moralno oporo državam, katere najstarejšo civilizacijo — starejšo od vseh naših — spoštujejo in katere prebivalstvo sedaj tako trpi. Prav tako ne smemo nič opustiti, kar bi lahko nudilo večjo odpornost, in na neposredno prizadetih državah samih je sedaj, da dajo Kitajski pomoč, v kolikor je to mogoča.

Angleski delegat pa je takoj nato izjavil sledete: Nikdar ni bilo bolj potreben, da uveljavimo sredstva za pomirjenje, s katerimi razpolaga DN. Osnova, na kateri naj bi ta sredstva počivala, pa bi moralna biti načrta. Zato smo povsem skladiju z okvirom DN predložili rezolucijo, da se v smislu washingtonskega sporazuma podvzamejo nagle, dejanske in konstruktivne akcije.

Siam in Poljska sta po svojih delegatih sporočila, da se z načelnih razlogov vzdržita glasovanja. Norveška in Južna Afrika pa zato, ker nista imeli dovolj časa, da se njuni delegati posvetujejo z vladami.

Nato je nastopal sovjetski delegat Litvinov, ki je med drugim poudaril: Posvetovalni odbor je imel na vpogled vse dokaze, da bi japonško ekspedicijo proti Kitajskemu označil z besedo »napad«, pa tega ni storil. Obzalujemo, ker ne moremo Kitajskemu narodu drugače pomagati kakor samo moralno. Toda pri vsem tem ugotavljamo, da ostaja zasedanje Društva narodov odprtih, da bo še nadalje zasedal tudi posvetovalni odbor in da smo vsaj s tem dali Kitajski nekaj več kakor samo moralno ohrabritev. Sovjetska unija kot zvezna država DN izraža upanje, da Zeneva gleda Kitajce in bo šla mirno mimo svoje dolžnosti.

Končno je še kitajski delegat Wellington Koo del mirno izjave, v kateri je počudil, da so predlogi posvetovalnega odbora sicer daleč od tega, da bi zadovoljili Kitajce, toda pripravljeni smo jih sprejeti pod pogojem, da ostane Kitajci še nadalje dana možnost, da predložijo svoje pravne zahteve, tim bi se jih to zelo podelovalo. Ta kratka izjava kitajskega delegata je bila živahnno pozdravljena.

Skupščina DN je sklenila, da bo glasovanje o kitajski rezoluciji še danes. Ta odločitev ob včerajnem na danem nima nikakoga političnega ozadjja, ker je skupščina na ta način hotela ustrežni zastopniki Norveške in Južne Afrike, ki se nista prejela navodil svojih vlad.

Borzna doročila.

Carib, 6. oktobra. Beograd 10, Pariz 14.30 London 21.523, Newyork 434.625, Bruselj 73.25, Milan 22.93, Amsterdam 240.275, Berlin 174.50, Dunaj 79.85-81.85, Praga 15.23 Varšava 82.25, Bukarešta 3.25

Poznami in ostani član
Vodnikova družbe!

Politični obzornik

Mariborski podžupan, kje ste?

Imenovan mariborski podžupan Franc Žebot, ki je igral vodilno vlogo v demonstracijah meseca junija proti Petru Živkoviću, še sedaj ni odgovor na očitanja, da je v času Živkovićevega režima zobil iz vladinih jasi, dobivajoč v dolodenih predsedkih izdatno denarno podporo, ki je znašala tisočake. Kdor molči, priznava, pravili starci rimske pogoje. Ali ne bo mariborska JRZ zahtevala od svojega člena, da se operi lega očitka s tem, da razčlenite se afere izroči pristojnemu činitelju — sodišču? Vse kaže na to, da bi gospod podžupan Žebot nad vse rad izročil to njemu skrajno neljubo afero pozabnosti, toda to se mu ne bo posrečilo. Zato bodo že skrbeli prijatelji iz njegovega lastnega tabora, ki nam ne prestanjo pošiljajo pisma s pozivom, naj Žebotove afere zaboga ne pustimo v nemar in iz vidika.

Hrvatski klerikalci o Masaryku

Beograjska »Javnost« piše: »Večina hrvatskega klerikalnega časopisa sploh nima ali pa je zelo suhoporno zabeležila smrt predsednika T. Masaryka, da si je celo sam papeški organ »Osservatore Romano« posvetil mrtvemu velikanu besede globokega priznanja, ki je za svobodo in čast Hrvatov storil več, kakor vsi hrvatski klerikalci skupaj. Ali rekord nad vsemi temi listi so odnesle »Suboticke novine«. Te so v isti številki, kjer na dolgo in široko po slovu dr. Goebelsa in njegovemu govoru o Spaniji, kjer vriskajo veselja, da se »pred japonskimi topovi in letali morajo umikati kitajske čete« in kjer trde, da je »gesta Italije in Nemčije, da ne pristopijo nionskemu sporazu popolnom upravičenemu (kakor je razvidno, so to docela berlinske inspiracije), tako le objavile smrt predsednika T. G. Masaryka:«

»Masaryk umrl. Bivši ministrski predsednik Češkoslovaške republike T. Masaryk je nedavno lahko obolel, ali ker je bil že star in slabega zdravja, je podlegel bolezni in 13. t. m. preminil.«

Ne besedice več, ne v tej, ne v kaki drugi številki tega lista, — katerega urednik Blaško Rajic (visok cerkevni dostojanstvenik), gotovo misli, da Masaryk ni o njem vedel, da li je grobar, cerkevni zvonar ali drvar, zakaj bi potem on moral vedereti o Masaryku, da li je bil predsednik republike ali predsednik vlade?... A kar se drugega tiči, kaj se naj dobrega pove o možu, ki ni bil član katoliške akcije, niti član Društva katoliških mož, marevc je celo pisal neke obrežne filozofske knjige in osnoval neke svobodoumne in demokratske države?« —

V tem oziru je bil izjemna naš katoliški »Slovečec«, ki je Masaryka proglašil za »spokonjence in ga enostavno — anektiral.«

Dr. Vojko Janjića so izključili iz JRZ

Glavno glasilo JRZ »Samouprava« poroča, da je izvršni odbor definitivno izključil iz JRZ narodnega poslance dr. Vojko Janjića. Dr. Janjić je predsednik skupščinskega finančnega odbora in je bil tudi predsednik odbora za konkordat. Kot tak je glasoval tako v odboru, kako tudi v skupščini proti konkordatu. V pokretu proti konkordatu v Šumadiji igra dr. Janjić veliko vlogo. Zato so ga tudi izključili iz stranke. Ob tej priliki mu je »Samouprava« dala še točno izjavo: »Dajoš iskrenega izraza radosti, da je dr. Vojko Janjić preneh bil biti član naše — politične družbe, mu ob slovesu sporočamo: Putuj igumanie, nimalo ne zavidamo onim, ki se danes z njim ponosa. — Ni še dolgo, ko je »Samouprava« o Janjiću čisto drugače govorila, takrat, ko so ga pošiljali v raznih misijah v Sofijo, Prago, pa tudi v Rim!«

,Jugoslovanska Pošta“ in Meštrović

V »Lidovih novinah, ki izhajajo v Brnu, je napisal o pokojnem predsedniku T. Masaryku kipar Ivan Meštrović članek, v katerem se nahaja tudi odstavek, ki je ne samo v naši, marevc tudi v češkoslovaški javnosti vzbudil nemalo začudenje, pa tudi upravičeno nevoljo in obsodbo. Dotični odstavek se glasi:

»Brez uniforme, kape in sablje, brez načrte ponosne maske bo počival prvi državljani Tomo Masaryk, ki je brez vojaške akademije, brez diplomatske šole ustvaril čvrsto narodno državo, svobodno, pravljeno in človečansko. Sablje se lomi in sila se lomi, samo zemlja ostane in plug ostane.«

Sarajevska »Jugoslovenska pošta« citira ta odstavek in naslavlja na gospoda Meštrovića, o katerem je znano, kako ga je blagokojni kralj Udenitilj v vsakem oziru moralno in gmotno podpiral, to je vprašanje: »Na koga je misil posestnik češkoslovaškega dleta, ko je napisal one vrstice o vsljevanju bratstva in o lom

Ljubljanski železniški problem

Zanimivo predavanje inž. Stanka Dismika v Ljubljanskem klubu

Ljubljana, 6. oktobra
Snoči je v Ljubljanskem klubu predaval projektant poglobitve železniške proge g. inž. Stanko Dismik o ljubljanskem železniškem problemu. Predavatelja in številne uglede poslušalec, zlasti pa župana dr. Adlešiča, je toplo pozuravil predsednik in dr. Fran Windischer in se jim zahvalil za udeležbo.

Inž. Dismik je podrobno obravnaval ljubljanski železniški problem in vso njegovo mizerijo. Najprej je podal geološki preglej in lego Ljubljane in presel na zgordino gradnje naše železnice in kolodovora, ki je bil zgrajen 1. 1849 in je prva leta zadoščal prometu. Ko pa so bile zgrajene nove proge, tako gorenjska in dolenska, so se pokazali že prvi nedostaki, a danes, ko vozi na progi dnevno nad 100 vlakov, tovorni pa prevažajo do 1000 ton (poprele le 300 do 400 ton), seveda že danvo več ne ustreza zahtevani potrebam sodobnega prometa, isto pa velja tudi za železniško progo. Glavni kolodvor, ki se razteza v dolžini 1500 m, je gorenjski v dolžini 1500 m sta velika zapora za razvoj mesta, ki se ni moglo srijeti. Predavatelj je nato podrobno analiziral, kaj je ljubljanski železniški problem. Gre 1. za železniško-prometni, 2. za cestni, 3. za urbanistični (mestno-razvojni) in 4. za higieniški problem. Vse to je naši javnosti že več ali manj znano, saj so bile o tem ponovne razprave. Železniški mizeriji v Ljubljani so poskušali že ponovno odpomoci, vendar do kake generalne rešitve nikoli ni prišlo. L. 1919 je izdelal zanimiv načrt inž. Blumenthal, uprava južne železnice pa tudi svoj projekt l. 1908 do 1912. Med vojno je bil napravljen nov premiklinski kolodvor v Zalogu, a važna akcija je bila v teku tudi l. 1919, in sicer načrt prof. Fabianiča za celini kolodovor. Od l. 1927 do 1929 se je spet začelo razpravljati o tem vprašanju in l. 1932 je bil razpisani načrt za kolodovorsko poslopje. Predavatelj je pokazal celo vrsto načrtov in idejnih zasnutev raznih projektantov, pojasnil in osvetilje je dobre v slabe strani teh projektov ter kontinuo prešel na zadnji načrt, ki ga je izdelal sam v sporazumu z več tovarši, t. j. poglobitveni projekti. Ta načrt predvideva novo kolodovorsko poslopje, medtirne perone, premiklinski kolodvor, premestitev kurilnic, nov tovorni kolodvor, poglobitev proge, ki naj jo križajo ceste, vodene preko nje, v zvezi s tem potrebno kanalizacijo in drenažo, oporne zidove, izkop v vseki, priključitev na gorenjsko in dolensko progo, odstranitev gorenjskega kolodovora, napravo novih postajališč Vič, Dravje, Kleče, Moste in zgradbo obveznih prog za tovorni promet. Končno zgradbo nove pošte.

Gradbeni stroški bi znašali okrog 100 milijonov dinarjev. Predavatelj je nato navorjal, kako bi se dala gradnja tehnično izvesti in v kakem času ter podprtih vrlin poglobitvenega projekta. Po tem načrtu bi bile temeljito odpravljene vse nevšečnosti. Glavni kolodvor bi ostal v sredini mesta. Imel bi moderne tirne naprave in zato bi bila kapaciteta večja. Medtirni pe-

roni bi povečali varnost potnikov, orientacija bi bila boljša, prav tako preglednost vlakov. Cestna križišča bi bila preglejena in breg Ljubljanec. Odstranjena bi bila kolodovorska pregrada na severu mesta, ki bi se razstrelilo na Ljubljansko polje. Silno bi pridobil Resavska cesta, ki bi jo lahko potegnili preko današnje proge v Mirini 30 m. Tramvajski promet na Posavje bi bil neoviran. Na gorenjskem kolodvoru bi prišli do 40.000 do 50.000 m³ smernišča v vrednosti 10 do 15 milijonov dinarjev. Kurilnice in premiklinske bi bile zunaj mesta, kar je velike higienische vrednost. Iz izkopanim materialom bi zasuli lame na severu kolodvora, izginali bi nasip na Zeleni jami. Pridobil bi približno 400.000 m³ granoza. Znatno bi bila izboljšana tudi kanalizacija mesta, saj bi bili poglobljeni progi prikliceni široki odtočni kanali. Vzporedno bi bila izvedena tudi drenaža Tivolija. Taka rešitev bi bila tudi v vojaško obrambnem oziru pomembna, saj bi bile ceste ločene od železnic, na drugi strani bi bile vojašnice vezane direktno s cestami, železnica bojne maskirana, to bi bili tudi nekateri plinski zakloni. Tudi hrušč v ropon prometa bi bil zmanjšan, a za plačo osebja bi se letno prihranilo okrog 400.000 Din. saj bi odpadle vse zapornice in čuvajnice skozi mesto. Izboljšane bi bile naklonske razmere na kolodvoru, a podčrtati je tudi treba, da bi Ljubljana v vsakem pogledu estetsko pridobil.

Predavatelj je nato razčlenil pomicalne in ugovore ter nedostatke, ki jih odtačajo nekateri temu poglobitvenemu projektu, in je nazorno dokazal, da so skoraj vsi neutemeljeni.

Predavanje je izpopolnil s številnimi sklopičnimi slikami, razilini načrti in skicami ter h koncu tudi pokazal vse slik, kako v drugih državah rešujejo prometna vprašanja. Podprt je, da zlasti v Ameriki zadnje čase zelo podpirajo gradnjo poglobljenih prog, ker se je izkazalo to za najbolj ekonomično in praktično.

H koncu je s preglednimi statistikami dokazal, da smo upravičeni zahtevati tako rešitev, saj država za Ljubljano in neposredno okolico ni investirala več nego 100 milijonov dinarjev, za Beograd in njegovo okolico pa nad dve milijardi. Zagreb sicer niso dobili toliko, vendar je dočoljen samo za zgradbo novega mostu 42 milijonov dinarjev, napravljeno so pa že tudi novi podvozniki za 10 milijonov in itd. Rentabilnost prog je v območju ljubljanske železniške direkcije načrta, saj pride na kilometr proge 355.000 din., na enega uslužbenca 41.900 din. a povsod drugod je ta rentabilnost znatno manjša (Beograd pa 183.400 za km in 27.200 din za uslužbenca, Zagreb 227.700 in 31.100, Sarajevo 111.300 in 16.600 in Subotica 193.700 ter 4080). Te številke dovoljujejo zgovorno pridajo, da so zahtevne Ljubljane upravljene.

Ob zaključku se je dr. Windischer zahvalil predavatelju z željo, da bi se vsi slojji, zlasti za to poklicani, zavezli za ta načrt, ki je življenjskega pomena za razvoj našega mesta.

Žrtev pijanih krokarjev

Na robijo obsojeni ubijalc krovca Vida Bivca — Strogo kaznovanje ogabnega zločina

Ljubljana, 6. oktobra
Dne 31. julija počasi, bila je sobota, so minoidci na vogalu Bleiweisse ceste in Ceste 29. oktobra pred gostilno »Pri loveci« na pličnici neznanca, ki je ležal v mlaki krvi. Poklicani so stražnika in rešilni avto, s katerim so umirajočega fanta odpreli v bolnišnico. Zdravniki mu niso mogli rešiti življenja. V nezavesti je težko poskovan fant prebil noč, zjutraj je pa izdihnil. Nesrečni fant je bil krovski delavec Bivec Vid. Krivci njegove smrti so sedeli včeraj na zatožni klopi pred sodniki malega senata s predsednikom g. Ivanom Brelihom. Zločinstva uboja so bili obtoženi delavec Jože Obšeter in brata kovača Zakrajskog Franc in zidar Zakrajski Stanko. Četrti med njimi, delavec Kuhelj Jože je bil obtožen, da je prve tri načuval, naj Bivca ubijejo.

Kuhelj in ostali trije so izjavili, da se ne žutijo krije. Žrtev Bivec Vid je bil Kuhelj rojak. Imela sta med seboj nekakšne nepopravljane račune. Kakor so izpovedale pride, ki so bile v gostilni tisti väcer, je Bivec igral z nekim tovaršem biljard. Ko so prišli Obšeter in brata Zakrajska v gostilno, se jim je pridružil Kuhelj. Plačal je takoj za Štefanom Bivcem. Združila je začela izzivati Bivca. Zakrajski Franc mu je zabrusil v obraz: »Kakšna je bila tista mati, ki je rodiла takega sina, ki nima prs.« Bived je bil bolj slabotan fant. Na izzivanje ni odgovoril, temveč je plakal in odšel iz gostilne. Za njim so stopili Obšeter in oba Zakrajska. Kako se je dogodil napad pred gostilno, so povedale pride, ki so še tedaj slučajno mimo. Poseljeno natančno je opazoval dogodek Košak Josip, ki je izjavil, da je videl, kako je Obšeter najprvo sunil Bivca pod brado. Bived se je opotekel in zadel v glavo ob plonik. Zakrajska sta na teh v nezavesti leželi žrtev obrcala. Bived je ja zahteval, naj sodišče zločinu strogo kaznuje. Senat je Dacarja odsodil na dva leta in 4 mesece robije in na izgubo častnih državljanskih pravic za 3 leta. Povrniti mora vse stvarne stroške, ki jih je imel oče za zdravljenje mlade žrteve tega studenega in cincionega zločinka, katerega ti v Ameriki na primer ljudstvo samo edilo z lincanjem.

ROBLJA ZA OSTUDEN ZLOCIN

26 let star delavec Ivan Dacar, ki je bil večkrat obsojen na težje kazni in enkrat tudi že zaradi zločina zoper javno moral, se je moral včeraj zagovarjati zaradi oskrnitve neke 10letne dekleke iz ljubljanske okolice. Ostuden zločin je Dacar priznal, kot olajšino okolnost je navedel to, da je bil nekoliko vinjen. V neki gostilni je izpel nekaj vina in žganja in se odpravil na pot proti Jesenicam. Med potjo je srečal žrtev, katero je zavlekel v grmovje ob cesti in jo zlorabil. Deklica so moralni odpreljati v bolnišnico, kjer se je zdravila več tednov. Zločinec ji je prizadejal težko poškodbo, ki utegne imeti posledice za vse življenje.

Po ostudnem zločinu se je Dacar napotil na Mežakelj, kjer je vlomlj v lovsko kolo kraljice Marije. Odsnes je nekaj steklenke vina in več kosov oblike, kar je bilo vse last oskrbnika Ivana Jana. Tudi ta vloj je zločinec priznal. Deklica je izpovedala, da je obtožene grostil tudi z nožem ter jo celo vprašal, koliko je star. Njen oče je zahteval, naj sodišče zločinu strogo kaznuje. Senat je Dacarja odsodil na dva leta in 4 mesece robije in na izgubo častnih državljanskih pravic za 3 leta. Povrniti mora vse stvarne stroške, ki jih je imel oče za zdravljenje mlade žrteve tega studenega in cincionega zločinka, katerega ti v Ameriki na primer ljudstvo samo edilo z lincanjem.

Iz Celja

— Mladinska organizacija JNS za mesto Celje bo imela danes ob 20.30 v restavracijskih prostorih Celjskega doma članski sestanek, na katerem bo predaval tov. dr. Branko Alujević iz Ljubljane o minimalnem delavskem zanesljivosti. Udeležba za člane obvezna, starejši člani JNS istreni vabljeni!

— Ob tretji občinstveni smrti Viteškega kralja Aleksandra I. Zedinitelja bo priredil Sokol v soboto 9. t. m. ob 19.30 komemoracijo v veliki dvorani Narodnega doma.

— Nasreč je ne počiva. Ko je hotel stopiti 10letni posestnik sira Ivan Zalokar v Podpeči pri Jurkloštru v ponedeljek na voz, v katerega sta bila vprežena dva vola, sta

ga vola podrla na tla in potegnila voz. Delok je padel pod voz, pri čemer mu je žalo kolo čes trebalo in ga težko posledovalo. Na Lahmanna pri Marijgradu je ilčno ruderjave hinkar Antonijo Kraljevčevej njen stric po zanesi zabdel z gnajnimi vilami v desno nogo. V ponedeljek je padla petletna hinkar pisarniškega službe Trude Kraljevčeva v Gaberju po stopnicah in si slišila levo roko. Ponestoljni se zdravijo v celjki bolnišnici.

— c v celjki bolnišnici je umrl v ponedeljek 46letni dalmatin Franc Milnar s Komajskoga vrha pri Lufah. Isteč dne je umrl v mestnem zavetilju v Medlogu 82letna mestna reva Neža Brinovarjeva, v Novi vasi 35 pri Celju pa 82letna mestna reva Marija Ročevá.

Čudna odredba na glavni pošti

Ljubljana, 6. oktobra
Še večkrat smo grajali razmera na ljubljanski glavni pošti, pa ni niti zaledio, vse je ostalo po starem. Ena najbolj čudnih odredb, ki se je niti ne čudojamo samo Ljubljani, temveč še bolj tuji, je preveden kajenje v postnem prostorju za stranke in tudi za poštne uradnike.

V nobeni državi in tudi v Jugoslaviji ni prevedeno kajenje v glavnem vestibulu takoj ukine. Naša glavna pošta stoji že dovolj dolgo in v njenih prostorih še niti noben kodicel ne zanetil ognja, pa ga menda le ne bo niti sedaj, ko so pod novo upravo zapihale drugačne sapice.

Vlomilec v Pauschinovo trgovino prijet? Vioma osumljeni stari znanec policije Štefan Tominc, ki so ga že aratriali

Ljubljana, 6. oktobra
Prejšnji mesec smo imeli v Ljubljani celo vrlo vlosom in po načinu sedeč je bil vedno na delu isti vlomilec. Najdržnejši in obenem tudi najuspešnejši vlos je bil v noči na 11. septembra v znano Pauschinovo trgovino v Wolfovici ulici, kjer je vlomilec navrial žlezno blagajno in pobral iz nje za 70.000 din zlatnine, tako tiserno ovratno, več brillantnih prstanov, broš, zapestnic, obeskov, zlato uro in drugih dragocenosti, poleg tega pa še 1500 din golovine. Vložili so zlato v drugih na tri leta ječe.

Predavanje je še spet videli, kako je počakoval načrt, ki ga je počakoval načrt, saj je bil vložil v Pauschinovo trgovino v znano Pauschinovo trgovino v Wolfovici ulici, kjer je vlomilec navrial žlezno blagajno in pobral iz nje za 70.000 din zlatnine, tako tiserno ovratno, več brillantnih prstanov, broš, zapestnic, obeskov, zlato uro in drugih dragocenosti, poleg tega pa še 1500 din golovine. Vložili so zlato v drugih na tri leta ječe.

Predavanje je še spet videli, kako je počakoval načrt, ki ga je počakoval načrt, saj je bil vložil v Pauschinovo trgovino v znano Pauschinovo trgovino v Wolfovici ulici, kjer je vlomilec navrial žlezno blagajno in pobral iz nje za 70.000 din zlatnine, tako tiserno ovratno, več brillantnih prstanov, broš, zapestnic, obeskov, zlato uro in drugih dragocenosti, poleg tega pa še 1500 din golovine. Vložili so zlato v drugih na tri leta ječe.

Predavanje je še spet videli, kako je počakoval načrt, ki ga je počakoval načrt, saj je bil vložil v Pauschinovo trgovino v znano Pauschinovo trgovino v Wolfovici ulici, kjer je vlomilec navrial žlezno blagajno in pobral iz nje za 70.000 din zlatnine, tako tiserno ovratno, več brillantnih prstanov, broš, zapestnic, obeskov, zlato uro in drugih dragocenosti, poleg tega pa še 1500 din golovine. Vložili so zlato v drugih na tri leta ječe.

Predavanje je še spet videli, kako je počakoval načrt, ki ga je počakoval načrt, saj je bil vložil v Pauschinovo trgovino v znano Pauschinovo trgovino v Wolfovici ulici, kjer je vlomilec navrial žlezno blagajno in pobral iz nje za 70.000 din zlatnine, tako tiserno ovratno, več brillantnih prstanov, broš, zapestnic, obeskov, zlato uro in drugih dragocenosti, poleg tega pa še 1500 din golovine. Vložili so zlato v drugih na tri leta ječe.

Predavanje je še spet videli, kako je počakoval načrt, ki ga je počakoval načrt, saj je bil vložil v Pauschinovo trgovino v znano Pauschinovo trgovino v Wolfovici ulici, kjer je vlomilec navrial žlezno blagajno in pobral iz nje za 70.000 din zlatnine, tako tiserno ovratno, več brillantnih prstanov, broš, zapestnic, obeskov, zlato uro in drugih dragocenosti, poleg tega pa še 1500 din golovine. Vložili so zlato v drugih na tri leta ječe.

Predavanje je še spet videli, kako je počakoval načrt, ki ga je počakoval načrt, saj je bil vložil v Pauschinovo trgovino v znano Pauschinovo trgovino v Wolfovici ulici, kjer je vlomilec navrial žlezno blagajno in pobral iz nje za 70.000 din zlatnine, tako tiserno ovratno, več brillantnih prstanov, broš, zapestnic, obeskov, zlato uro in drugih dragocenosti, poleg tega pa še 1500 din golovine. Vložili so zlato v drugih na tri leta ječe.

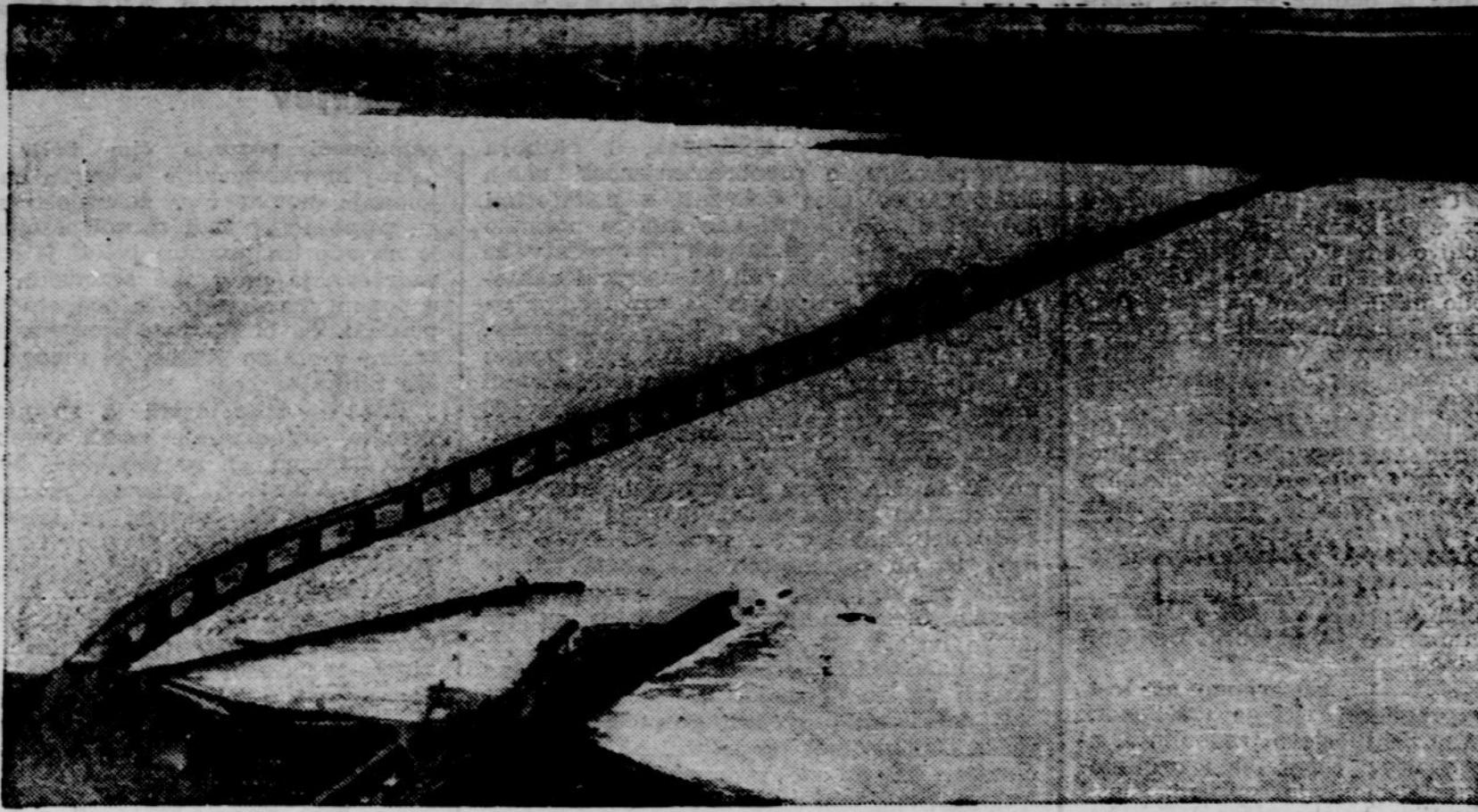
Predavanje je še spet videli, kako je počakoval načrt, ki ga je počakoval načrt, saj je bil vložil v Pauschinovo trgovino v znano Pauschinovo trgovino v Wolfovici ulici, kjer je vlomilec navrial žlezno blagajno in pobral iz nje za 70.000 din zlatnine, tako tiserno ovratno, več brillantnih prstanov, broš, zapestnic, obeskov, zlato uro in drugih dragocenosti, poleg tega pa še 1500 din golovine. Vložili so zlato v drugih na tri leta ječe.

Predavanje je še spet videli, kako je počakoval načrt, ki ga je počakoval načrt, saj je bil vložil v Pauschinovo trgovino v znano Pauschinovo trgovino v Wolfovici ulici, kjer je vlomilec navrial žlezno blagajno in pobral iz nje za 70.000 din zlatnine, tako tiserno ovratno, več brillantnih prstanov, broš, zapestnic, obeskov, zlato uro in drugih dragocenosti, poleg tega pa še 1500 din golovine. Vložili so zlato v drugih na tri leta ječe.

Predavanje je še spet videli, kako je počakoval načrt, ki ga je počakoval načrt, saj je bil vložil v Pauschinovo trgovino v znano Pauschinovo trgovino v Wolfovici ulici, kjer je vlomilec navrial žlezno blagajno in pobral iz nje za 70.000 din zlatnine, tako tiserno ovratno, več brillantnih prstanov, broš, zapestnic, obeskov, zlato uro in drugih

Storstromsbroen – najdaljši most v Evropi

Zgradila ga je angleška tvrdka Dorman Long & Co. za danska jaje in maslo

Danesem se je v zadnjih šestih letih poigral nekaj izrednega. Njihovo glavno mesto Kodanj se je v teh letih približalo z celih 45 minut evropskemu kontinentalu. To ni bilo lahko del. Od leta 1908 do 1930 so zmanj poskušali razni vplivni možje prizadeti danski parlament, da je zgraditev mostu med otokoma Jolland in Seeland (na katerem leži Kodanj) nujno zagotovilo hitre zveze vse Skandinavijo z evropsko celino. Šele pred 6 leti so začeli graditi najdaljši evropski most, ki bo skršal precej dolgo pot samo za ptičo, toda zelo dragoceno uro. Most je dolg 3.200 m in stroški so znašali 45 milijonov danskih kron, tako da lahko računamo vsako minutu pridobljenega časa okroglo na 12 milijonov v našem denarju. Tu se je jasno pokazalo, da je čas res denar.

Dosedaj je šel promet med Kodanjem in evropsko celino dokaj počasi. Tako so morali berlinski brzovlak v Warnemuende zapeljati na velik parnik, v katerem je pro-

stora za osem dolgih železniških vagonov. Po dveh urah vožnje do Gjedsera, prvega mesteca na danešnem otočju, zapelje vlak na otok Jolland, da ga nekaj kilometrov dalje zoper razdele na dva manjša parnika, ki ga prepeljata čez ožino Storstrom na otok Seeland. Zdaj bo to prevažanje odpadlo, ker je dobila Danska med tem dvema otokoma most, takozvan Storstromsbroen.

Sliši se paradosno, da je bil zgrajen najdaljši most v Evropi z masla in jaje. Dansci seveda niso rabil masla in jaje za utrditev gradbenega materiala, pač pa so z njimi plačali gradnjo angleški tvrdki Dorman Long & Comp., ki jim je most zgradila. Maša in jaje imajo Dani itak v Izobilju. 23. septembra je opravil danski prometni minister Fisker koladvacijo mostu in od tistega trenutka pripada danski državi teh 30.000 ton železa in še večja množina betona. Blagoslovitev novega mostu pa so imeli še le v nedeljo 26. septembra na rojstni dan.

kralja Kristijana. To je bil praznik vsega danskega naroda.

Nad 50.000 ljudi se je zbralo na obhod bregovih in navdušeno so pozdravljali svojega priljubljenega vladarja. Svečanosti ni prisostoval samo kralj s svojo rodino, temveč tudi angleški trgovinski minister Oliver Stanley, njegov tovarniški prometni min. Burgin, nemški ministri železnic in finančnih, večina danskih ministrov in več diplomatskih zborov. Gradnja orjaškega mostu je pa zahtevala dve žrtvi. Dva delavca sta izgubila življene pri prevozu težkih železinih traverz. Njun spomin so počastili ob blagoslovitvi mostu s kratkim molkom, še predno je prispeval kraljevi vlak in predno je že druge strani drugi avtomobil pretrgjal simbolični svileni trak. V naslednjem trenutku sta začutili sirsni dveh starih parnikov, ki pojedata zdaj med »brezposelne«. Najdaljši most v Evropi je bil s tem izročen svojemu namenu.

Živi bog – Aga Khan

150 milijonov vernikov ga časti in vse njegovo ogromno bogastvo je iztisnjeno iz žuljev največjih siromakov

Pozornost sveta je še vedno otrijena na predsednici letosnjega zasedanja Društva narodov Ago Khanu. Če bi bil ta Ind visoke, izredno močne postave in zelo svete polti doslej običajna ilustracija vseh svetovnih žurnalistov in ilustriranih revij, ni bilo tako na tribuni Društva narodov in med politiki, temveč med elegantnim svetom mednarodnih zavabišč, igralnic in dirkališč. In vendar je ta najbolj svetski kavalir in najbolj družbeni orientalski vladar, nastopajoč včinoma v fraku in v najboljši družbi mednarodnega sveta v resnici živ bog, ki se obratova nanj dan za danem nad 150.000.000 vernikov od bregov Male Azije, tja daleč preko Indije in skrivnostne kraje kitajskega Turkestana in od južne meje Sovjetske Rusije tja do Zanzibara in južne obale Madagaskara. Ta tudi resnična njegova država, čeprav se zgubila po svoji površini v močnih džungli samostojnih kraljevin velike Indije, je dejela, kjer vlada milijonom podložnikov, katerim je obtem živ bog.

Ta živi in resnični bog, eden najbogatejših mož na svetu, lastnik najdonosnejših delnic velikih industrijskih podjetij vsega sveta ter tekočih računov v angleških, holandskih in svetarskih bankah, kjer ima na loženje težki milijone, ima kakor pravi vladar tudi pravljene palače v Indiji ter najrazkošnejše vite v najlepših koticah Francije. V Indijo in v svojo državo potuje zelo redko in nikoli ne ostane dolgo tam. Francija mu je postal druga domovina. Ta orientalski živi bog z resničnimi zakladi dragih kamnov, biserov in fantastičnega načinka, je namreč vseskozi moderen in najbolj znana osebnost kozmopolitičnih središč Evrope. In vendar raste njegovo ogromno premoženje dan za danem iz darov in mimočne najsiromašnejši in najbednejši milijonov ljudi, včrkih fanatikov, katerim premore sam Orient.

Ti fanatiki dajejo zadnje belice kot dolžni tribut svojemu živemu bogu. Ob vsakem dnevnem in nočnem času so skozi perziske pustnine in gorske soteske Himalajce na poti karavan v njegovo prestolnico, nato vorjene z vrečami, polnimi novčev, da jih jamejo v bankah za bankove in izročajo njegovi vrhovni cerkveni pisarni. Ti mili-

oni siromašnih vernikov, plaćajočih vse pravljivo razkošje Ago Khanovega javnega in zasebnega življenja, vse njegove gradove in palače, vse njegove konjske staje z najslavnostnejšimi dirkalnimi konji sveta, ne zavida svojemu živemu bogu njegovega razkošnega zapadnjaškega življenja in mu nič ne zamerijo, da se jim pokaze največ enkrat na leto za nekaj dni. Kljub vsemu temu molijo zanj trikrat na dan v največji udanosti, kakršne je zmožen fanatični privrženec Gospoda Gospodov Age Khanu, neomejenega vrhovnega vladara vseh Mulajcev, Ismaelec v drugih islamskih eštih.

Aga Khan in njegova soprega

Ko je pred leti francoski akademik in popularni romanopisec Pierre Benoit študiral v Siriji in Litvaniju razmire za evropsko sirsko-palestinsko romana, je med večkrat priložnost govoriti o Aga Khanu in moral je strmeni nad neizmernim spoštovanjem, zanimanjem in priznavanjem najod-

ličnejših predstavnikov ondotnega prebivalstva, s katerim gledajo nadnaravnito bitje Ago Khanu. In ko je omenil, koliko milijonov počne njihov bog v igralnici priljubljene Deauville ali Monte Carlo, so mu odgovarjali kvečenju: »Naj se zgodi Njegova volja. Nimamo pravice govoriti o tem, kajti je bog.« In fanatični vernikov ni prav nič motilo, da se je njihov bog pred leti ozlenil s skromno francosko prodajalko Andre Carronovo, ki jo je dvignil in tesne sajkoško slasčičarno na mesto najmogočnejše begume in prav za prav tudi do božjega dostojanstva. Njegovi verniki so sprejeli tudi ta njegov sklep kot voljo božjo in zdaj časte tudi njegovo belo ženo. Res je človeška neumnost večna in res je neumornost najhujši bič, s katerim se tepe človek že odkar je stopil na zemljo.

Vse življenje najbogatejšega moža na svetu, ki ga vodi, izvzemši nekaj tednov faktičnega pobodenja v svoji državi, je samo zapadna, pariška inkarnacija azijskega boga. Da je res tako, dokazuje gotovo v očeh 150 milijonov vernikov dejstvo, da je bil zdaj izvoljen za predsednika Društva narodov, kar pomeni v očeh praznovnega milijonov vernikov, da je bil deležen njihov Gospod Gospodov, kar je doslovno turški ali afšanski prevod imena Age Khan, časti, ki mu po pravici pripada in da bo odsej vladal tudi vsemu ostalem belemu človeštvu. V očeh zapadnega sveta pomeni ta izvolitev samo toliko, da je postal za leti dini predsednik Društva narodov v njegovem najkotičljivšem razdobju najbogatejši mož sveta in nedvomno ena najpopolnejših in najuglednejših osebnosti velikega evropskega družabnega življenja. Njegova božanska moč najbrže ne bo imela nobenega vpliva na potovanje političnih sporov Evrope in sveta. Pač pa utegne imeti svoj poimen njegova faktična duhovna moč nad 150 milijonim prvržencev islamske vere. Anglija, ta klasična dežela sprehajnih diplomata, je namreč pritisnila na to, da je bil izvoljen za predsednika Društva narodov Aga Khan, a to gotovo nekaj pomeni. Baldwin je dejal o njem: »To je najbolj prosvitljena in najinteligentnejša glava Indije. Kakšne načrte imajo Anglezi z njim, zaenkrat seveda še ni znano. To bo pokazala še.

Zamrakat vemo, da je predsednik Društva narodov in zdaj najbogatejši mož sveta v najmogočnejši vladar 150 milijonov duš, resnični živi bog, ki je prevezel predsedstvo svetovnega parlamenta delegatov in mini-

strova s svedčnostjo, dostojno orientalskega vladarja iz »Tisoč in ene noči«. Aga Khan je tako bogat, da bi lahko platal z svojega žopa vse Društvo narodov in vse delegacije.

Leteče uredništvo zgorelo

Eden največjih kanadskih listov, v Toronto izhajajoči »Globe and Mail« je doživel težko izgubo. Razbla je se že najmoderneje pridobitev tehnik naših dnev, le-teče uredništvo. To je bilo ogromno prometno letalo pod imenom »Flying Newscross«, opremljeno sicer samo z dve motorji, toda drugačno prvočrno letalo, ki je veljalo 25.000 dolarjev. V njem je bilo res uredništvo v malem, z mizicami, pisalnimi stroji, oddajnim in spremjemnim aparatom ter vsemi drugimi potrebnimi. V tem prvem letelcu uredništva je delalo sedem urednikov in strojepisk.

Cim je prišla vest o kakem novejšem dogodku, ki bi lahko iz njega nastala senza-

cija, je takoj izrenilo le-teče uredništvo na pot, pa naj je šlo samo za razdaljo nekaj sto ali pa nekaj tisoč kilometrov. Reporteri so bili tako zelo hitri na kraju dogodka, brž so ugotovili glavne podrobnosti in napravili nekaj posnetkov, na povratku so pa že napisali poročilo in tako so izročili rokopise v stanicu, čim so predstavljeni nazaj. Zadnje čase je bil v letalu tudi majhen stavnji stroj s pripadajočimi tiskarniškimi pripomočki tako, da je lahko uredništvo izročilo del že postavljenem poročilu.

Ta naprava se pa v splošnem ni obnesla. Ameriška novinarska podjetja imajo sicer za svoje uredništva mnogo leta, toda »Flying Newsroom« je bilo prvo letalo opremljeno načel za poročevalsko službo. Ves ameriški tisk je bil ponosen nanj. Ko se je pa oni dan le-teče uredništvo pripravljalo na nočni polet, je eksplodirala že na letališču v Toronto posoda za benzinc in letalo je zgorelo. Lastništvo lista »Globe and Mail« je takoj naredilo novo, večje in bolje opremljeno letalo za svoje le-teče uredništvo.

Prvi odsek gorenske ceste

bo tlakovani pred zimo

Ljubljana, 6. oktobra
V splošnem interesu je, da bi bilo tlakovanje gorenske ceste čim prej končano. Toda pri nas popravljamo in zadnje čase tlakujemo ceste v odsekih. Tlakovanje gorenske ceste od Ljubljane do Jeperc, v dolžini približno 13 km, je bilo odprimo v dveh odsekih dverna podjetjema. Delo bi morale biti končano prihodnje leto, a bo najbrže že pred zimo. Tlakovanje gorenske ceste torej napreduje relativno precej hitro, če pa pomislimo, da bo s tem komaj tlakovana polovica ceste do Kranja, je razumljivo nestrapnost, ki se počasno tudi prebivalstva, ne le avtomobilistov in voznikov.

Gorenjska je zadnji dve leti precej trpeča kot letoviščarska pokrajina, ker je glavna cesta zaprta. Stranske ceste pa niso mogle nadomestiti glavne ceste, ki sicer ni bila nikdar lepa, a je bila vsaj nekoliko širša in ni imela tako ostrih ovinkov. Značilno je tudi, da se nakateri avtomobilisti ne znajo orientirati na stranskih cestah, kjeribet mednarodnim prometnim znakom (slovenskih napisov seveda ne morejo razumeti). Ne bomo proučili, ali so stranske ceste primerno markirane, ugotavljamo le, da inozemski avtomobilisti pogosto zaidejo. Včeraj so se vrátili skozi Ljubljano proti Bledu nemški avtomobilisti, ki so bili na potovanju po Jugoslaviji in Bolgariji. Dva avtomobilista sta zavila na zaprti del ceste pri remizi. Na Trati je prevoz skoraj nemogeo, ker tlakujemo cesto in divljajo tramvajske trešnice. Avtomobilist je zavozil na razpoloko tramvajske proge in le težavo se je srečno prebil na skozi »barakade«. Najbrž je prebil mednarodne prometne znake pri remizi, ki opozarjajo voznike, da je cesta zaprta. Toda do St. Vida se spreten avtomobilist že se prebije po novi cesti, med tem ko je prevoz med St. Vidom in Mednimi nemogeo, ker v Stanežičah temeljno zavrela ceste.

Rekonstrukcija, odnosno zravnjanje in tlakovanje ceste med Ljubljano in St. Vidom, napreduje precej hitro. Cestni del preložitev tramvajske proge med Šiško in remizo ni oviral. Tramvajska proga leži povsem sama zase ob levi strani nove ceste. Trasa nove ceste se skoraj nikjer ne krije povsem s staro cesto. Odpravili so vse večje ovinke, vendar se cesta še ne kaže krajrat lomi med Trato in St. Vidom. Tramvajska proga leži ob ceste najmanj 90 cm, za Šiško varnostnega pasu in ozek hodnik, v splošnem pa je med tramvajsko progo in cesto po nekaj metrov razdalje. Ureditve pasu med cesto in tramvajsko progo spada med dela mestne občine, a se jih najbrže ne bodo še tako kmalu lokili.

Cesto med Ljubljano in St. Vidom tlakujejo z granitnimi kockami. Skozi St. Vid bi naj bila cesta betonirana, čemur se pa baje zelo upirajo domačini, čes da bo v tako velikem naselju kmalu treba preklopiti cesto zaradi raznih napeljav in kanalizacij ter da bi bilo najbolje, če cesto tlakovali s kockami. Težko je reči, kdaj bo spor rešen. Zdaj namerovajo cesto tlakovati do Kmetstva doma v St. Vidu. Morda se zgodi čudež in bo težave da padla odločitev o tlakovani cesti v St. Vidu ter bodo delo mirno lahko nadaljevali. V St. Vidu pa pred cerkvijo zdaj podpirajo dve hiši, Kremljarjevo in Arharjevo, ki izstopata iz stavbe cerkve. Cesta bi bila lahko rekonstruirana že pred zim-

o 1960. Novice o izseljenjih. — 12:

Zaščita gredic (plošče). — 12.45: Vreme, poročila. — 13: Čas, spored, obvestila. — 13.15: Pasmji z našega juga (plošče).

— 14: Vreme, borza. — 18: Zenska žena, njen delo v življenju (gđe, Slava Lipoglavšek). — 18.20: Charlie Kunz igra šlagere na klavirju (plošče). — 18.40 Francoččina (g. dr. Stanko Leben). — 19: Čas, vreme, poročila, spored, obvestila. — 19.30: O pokojnem J. E. Kreku (prof. Ivan Dolenc). — 19.50: Novice o izseljenjih. — 20: Dr. J. E. Kreku (ob 20letnici njegove smrti): 1. Dolinar: Koral, 2. Ferjančič: Hima delo (moški zbor, tenor, bariton s spremeljavanjem pihalnega sekste), 3. Branje njegovih izrazov, 4. Koncert radijskega orkestra. — 21: Donski kazaki pogo (plošče). — 21.15: Klavirski koncert ge Elfrida Müller. — 22: Čas, vreme, poročila, spored. — 22.30: Angleške plošče.

Na obzorju, v zadnjih žarkih zahajajočega solntca se je prikazal nov otok, pologoma dvigajoč iz vode svoje strme bregove. In ko se mu je motorni čoln bližil, se je Roberto zazdelo, da ga pozna ...

— Staša... To je ...

Privid je naraščal. Z vsako minuto je postal jasnejši in razločnejši. Ta kup skal, število iz morja v polkrugu? Temna senca te stene, iz katere se dvigajo proti nebu vitke cipre... Te terase iz marmora odražajoče se od temnih skal v beli simetriji? In slednjič to tisto pristanišče, kjer je morje blesteče in temno, kakor brušen oniks? ...

— Se spominjam?

Kako bi se Robert ne spominjal!... La Rance, Mont-Marin, stari gradič! Njegov mir! Otrok, žena, vihava in udana, ki se mu udaja v njegovem objemu v prozorni spalni srajci... In stari bakrorez. »Mrtvi otok« Arnolda Böcklinja, pred katerim je ona vsa očarana: Tudi midva bova imela svoj otok na mirni in globoki vodi, kamor se umakneva, da bi potivila drug kraj drugega, ko se zatisnejo njeni oči...

Drzne načrte ruskega otroka je mogla uresničiti samo žena. Toda s čarom zlata je napravil otok jezerja Ta-Hu iz genialno zamišljenega slikarjevega sira čudežno resničnost. Nič ni manjkalo razen čolniča s prevoznikom ob veslu in mistično zavite bele sence, odražajoče se od črnega ozadja cilipes.

Andre Armandy:

Princesa Symianova

Roman

— Prvotno sem te hotela počakati tam. Toda vlak je imel tako veliko zamudo, da me je min